

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIS-295/20-S

Název	Základní škola Budiměřice, okres Nymburk
Sídlo	Budiměřice 28, 288 02 Nymburk
E-mail	info@zs-budimerice.cz
IČ	70989486
Identifikátor	600050963
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Monika Nepimachová
Zřizovatel	Obec Budiměřice
Místo inspekční činnosti	Budiměřice 28, 288 02 Nymburk
Termín inspekční činnosti	13., 14. a 17. únor 2020

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů, naplňování školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost základní školy (dále ZŠ), školní družiny a školní jídelny – výdejny.

Ke dni inspekce byl nejvyšší povolený počet žáků ve třech třídách (1. ročník, 2. a 3. ročník, 4. a 5. ročník) málotřídní ZŠ naplněn téměř na 100 %. Od poslední inspekční činnosti v roce

2014 se počet žáků ZŠ výrazně zvýšil (z 33 na 48) a byl také navýšen jejich nejvyšší povolený počet zapsaný v rejstříku škol. Speciální vzdělávací potřeby (dále „SVP“) mají dva žáci s podpůrnými opatřeními třetího a druhého stupně, jeden žák má odlišný mateřský jazyk, jeden žák je individuálně vzděláván. K pravidelné docházce do školní družiny bylo ke dni inspekce zapsáno 48 účastníků, naplněnost je 96 %.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy (dále „ředitelka“) zpracovala koncepční materiál, který stanovuje obecné cíle a strategie rozvoje školy. Hlavním cílem je poskytnout žákům základy všeobecného vzdělávání se zaměřením na environmentální výchovu a zlepšení materiálních podmínek školy. Zlepšování materiálních podmínek se příliš nedaří. Škola poskytuje vzdělávání v zastaralé budově, která je v současné době ve velmi špatném stavu a svou velikostí na hranici naplněnosti, např. tělocvična je již využívána z hygienických důvodů vzhledem k počtu žáků pouze jako školní herna. Ředitelka usiluje o zlepšování podmínek a spolupracuje se zřizovatelem při přípravě dokumentace pro výstavbu nové školy.

Od předchozí inspekční činnosti se podařilo školu velmi dobře vybavit didaktickou technikou, vedení školy zkvalitňuje podmínky pro základní vzdělávání (výškově stavitelné lavice, kvalitní připojení k internetu). Úpravou prostor původně určených pro činnost školní družiny vznikla jedna učebna základní školy. Po tomto zásahu je velmi obtížné zorganizovat zájmové vzdělávání vzhledem k malým učebnám, přesto činnost probíhá na vysoké úrovni.

Všechny školní vzdělávací programy (dále „ŠVP“) obsahují požadované aktualizace a zohledňují konkrétní možnosti školy. Přes špatný stav školní budovy je prostředí pro žáky podnětné. Školní řád ZŠ i vnitřní řád školní družiny a minimální preventivní program jsou funkčními dokumenty. Hospitační činnost vedení školy je systematická, vzájemné hospitace pedagogických pracovníků ZŠ jsou zcela běžné. Identifikované nedostatky ředitelka vyhodnocuje a přijímá účinná opatření.

Vzhledem k umístění ZŠ i školní družiny v jedné budově a častému průběžnému kontaktu zaměstnanců je vnitřní komunikační systém pedagogických pracovníků vyhovující. Nastavený kontrolní a evaluační systém v některých aspektech neodpovídá aktuálním potřebám školy. Jeho nižší efektivita se projevila např. porušováním právních předpisů (nedodržení zásady bezplatného základního vzdělávání a v důsledku toho nevzdělávání některých žáků podle školního vzdělávacího programu ve vyučovacím předmětu tělesná výchova) či nízkou vypovídací hodnotou záznamů v třídních knihách o průběhu vzdělávání. Při přijímání žáků do ZŠ a uchazečů do školní družiny, při rozhodování o přestupech žáků z jiných škol a odkladech povinné školní docházky ředitelka dodržovala princip rovného přístupu ke vzdělávání.

Informace o obsahu a organizaci vzdělávání i o činnosti školy jsou zákonným zástupcům dostatečně dostupné běžnými formami. Otevřenost školy dokládá časté setkávání s rodiči i širší veřejností při společných akcích, které škola organizuje. Škola úzce spolupracuje s nedalekou mateřskou školou. Učitelky ZŠ připravují děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky formou edukativně stimulační skupiny, žáci ZŠ se do mateřské školy vrací s různými vystoupeními a koncerty. Žáci s třídními učiteli řeší záležitosti života školy, jejich podněty se vedení průběžně zabývá. O svých aktivitách škola informuje veřejnost také prostřednictvím webových stránek.

Pedagogický sbor je v současné době stabilizovaný, není však úplný. Vzhledem k nízkému počtu pedagogických pracovníků (současné financování umožňuje přijmout ještě další učitele minimálně na 1,6 pracovního úvazku), je vytiženost všech pracovníků extrémní, rovněž přímá pedagogická činnost ředitelky i její zástupkyně je vysoká, což se projevilo výše

uvedenými nedostatky ve vnitřní kontrole a evaluaci. K tomu stavu přispívá i kumulace funkcí, ředitelka je také výchovnou poradkyní. Přesto ředitelka systematicky neusiluje o získání odborně kvalifikovaných pedagogických pracovníků a zvýšení jejich počtu. Požadavek odborné kvalifikace aktuálně nespĺňuje jedna učitelka na částečný pracovní úvazek, stejně jako vychovatelka, která působí také jako asistentka pedagoga (vychovatelka si v současné době doplňuje požadované vzdělání studiem). Absence požadovaného vzdělání nemá negativní vliv na kvalitu průběhu vzdělávání. Podle plánu realizované další vzdělávání pedagogických pracovníků bylo zaměřeno především na oblast řešení výchovných problémů, inkluzi žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, na podpůrné aktivity pro rozvoj čtenářské gramotnosti. Tento plán vychází z potřeb a možností školy.

Školní poradenské pracoviště cíleně poskytuje poradenské a konzultační služby žákům, jejich zákonným zástupcům a pedagogům. Ředitelka intenzivně spolupracuje s externími poradenskými pracovišti a třídními učiteli, kteří se podílejí na vypracování, realizaci i průběžném vyhodnocování individuálních vzdělávacích plánů a plánů pedagogické podpory. Účelná je organizace předmětu speciálně pedagogické péče. Studium ke splnění dalších kvalifikačních předpokladů neabsolvovala ani metodička primární prevence, ani výchovná poradkyně.

Vhodně nastavený systém organizace zájmového vzdělávání, především široké spektrum zájmových kroužků pořádaných zdarma školou a vedených odborně jejími pedagogickými pracovníky, umožňuje všem účastníkům plně rozvíjet osobní zájmy a dovednosti.

Žáci jsou prokazatelně seznamováni s bezpečnostními riziky při vzdělávacích činnostech i při mimoškolních akcích. Počet úrazů je nízký. Budova je zajištěna proti vstupu neoprávněných osob. Realizovaná opatření přijatá na základě vyhodnocování bezpečnostních rizik byla v průběhu inspekční činnosti účinná.

Dotace z projektů Šablony I a II jsou vhodně využívány na vzdělávání pedagogických pracovníků, čtenářskou gramotnost (ve škole zřízena knihovna), doučování žáků a projektové dny. Sponzorské dary byly použity na nákup učebních pomůcek. Finanční prostředky efektivně přispívají ke zlepšování podmínek pro plnění ŠVP.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Organizace vzdělávání v ZŠ byla během inspekce správně nastavena a respektovala podmínky školy. Pedagogové systematicky promýšlejí a připravují výuku v souladu s vědomostními, dovednostními i postojoými cíli definovanými v dokumentech školy a potřebami žáků. Účinnost motivace, forem a metod výuky byla na dobré úrovni. Pozitivní se jevílo jejich střídání a kombinování ve všech ročnících, kde učitelky často plánovitě zařazovaly aktivizační činnosti. Sledované vzdělávací strategie a cíle byly v souladu se ŠVP ve všech oblastech. Didaktická technika byla účelně využita pouze ve třetině hospitovaných hodin, názorné pomůcky a obrazové materiály hrály významnou roli ve větší části výuky. Vyučovací hodiny měly spád, jejich náplň vyvolávala zájem žáků, organizačně i obsahově byly dobře vystavěny. Převažující frontální výuka byla často střídána samostatnou prací, skupinová práce či práce dvojic se vyskytla ojediněle. Prostor ke zlepšení je v nabízení aktivit k dalšímu pokroku, které odpovídají očekávanému vývoji žáků. Vzděláváním žáků učitelky naplňovaly koncepci školy, v jejímž středu stojí osobnost každého jedince, který samostatně myslí, svobodně se rozhoduje v souladu s obecně uznávanými životními hodnotami. Všemi vyučovacími hodinami se prolínala příjemná a pohodová atmosféra, vstřícný přístup k žákům a jejich potřebám. Všichni byli motivováni a vhodně podporováni k dosahování dobrých výsledků.

Žáci dostávali jasné pokyny a většinou se řídili předem dohodnutými pravidly, byli aktivní, dobře spolupracovali.

Při výuce českého jazyka byly vhodně uplatněny textové materiály, žáci si aktivně osvojovali učivo, rozvíjeli své komunikativní i sociální kompetence. Jejich čtenářské dovednosti jsou vhodně podporovány také účelnou spoluprací s místní knihovnou při realizaci dlouhodobého projektu na podporu čtenářské gramotnosti „Frikulín“ či návštěvami divadelních představení. Přínosem v této oblasti a posílením jazykové vybavenosti je i tvorba školního časopisu vydávaného žáky 5. ročníku v rámci hodin informatiky.

Při výuce matematiky byl vhodně zvolen názor, ve velké míře bylo ověřováno porozumění všemi žáky. Před zadanou samostatnou prací byla dostatečně připomenuta pravidla, používané algoritmy a souvislosti s předchozím procvičováním při využití didaktické techniky všemi žáky. Citlivě byla využita práce s chybou, podpora finanční gramotnosti vhodně zahrnovala příklady z reálné situace.

Při výtvarné výchově cíl hodiny příhodně vycházel z aktuálního ročního období. Žáci na základě svých vlastních zkušeností z běžného života zpracovávali zadané téma využitím zajímavé výtvarné techniky. Učitelka je pozitivně motivovala, vyvolávala v nich zájem o téma a vhodně podporovala jejich emocionální a umělecké prožívání. V hodině panovala pracovní atmosféra. Žáci při využívání vhodných výtvarných a pracovních pomůcek, které pro ně učitelka připravila, prokazovali dobře zvládnuté pracovní návyky. Na konci hodiny nebyl žákům vzhledem k náročnosti práce poskytnut prostor pro vzájemné vrstevnické hodnocení i sebehodnocení vlastní práce prostřednictvím aktivit přiměřených jejich věku. Průběh a naplnění cíle hodiny však na závěr sama zhodnotila učitelka.

Hodinu hudební výchovy řídila erudovaná učitelka, která i v zájmovém vzdělávání vede účastníky k lásce k hudbě při hře na flétnu či sborovém zpěvu. Všechny prvky vhodně včleněné do vyučovací jednotky podporovaly možnost subjektivního prožitku hudby, u žáků byl dobře rozvíjen rytmus a cit pro vnímání melodie, všichni se zájmem zpívali.

Škola se cíleně věnuje podpoře environmentální výchovy žáků. Ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět často realizuje výuku přírodovědných předmětů v okolí školy, témata a cíle hodin jsou propojována s regionem a jeho přírodními zajímavostmi i s činností místního mysliveckého spolku.

Žákům se SVP byla věnována pozornost především prostřednictvím individuálního přístupu učitelek k nim, tolerantním hodnocením a vstřícnou komunikací, na vysoké úrovni a velmi přínosná se jevila činnost asistentky pedagoga. Doporučené speciální pomůcky byly žákům během hospitovaných hodin poskytovány. Každý žák mohl pracovat svým tempem, které bylo respektováno a pro rychleji pracující vždy byla připravena jiná zajímavá a rozvíjející aktivita.

Příjemná atmosféra v zájmovém vzdělávání pozitivně podporovala motivaci účastníků při realizovaných aktivitách. Vychovatelky účelně střídaly řízené i zájmové aktivity, efektivně využívaly metody a formy práce zaměřené především na podporu sociálních dovedností účastníků či finanční gramotnosti. Množství didaktických her a aktivity školní družiny formou zájmových kroužků účelně rozvíjejí individuální předpoklady a nadání účastníků.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Výsledky základního vzdělávání škola vyhodnocuje při jednání pedagogické rady a ve výročních zprávách o činnosti školy za jednotlivé školní roky. Informace o těchto

výsledcích jsou zjišťovány různými způsoby, např. analýzou průběžného hodnocení či v souhrnných pololetních pracích. Portfolia zaznamenávající pokrok jednotlivých žáků v různých oblastech škola nevytváří, náznak této aktivity lze vysledovat u žáků prvního ročníku, kdy učitelka hodnotí po celý školní rok posun grafického projevu, avšak bez návaznosti do dalších školních let.

V minulých dvou letech nebyly využity žádné další objektivizující vnější evaluační prostředky. Ředitelka pouze využívá písemné práce z různých oblastí zveřejňované na internetových portálech jiných škol a následně je po zpracování žáky vyhodnotí, ovšem bez jakéhokoliv meziročního srovnávání. Výsledky těchto prací jsou převážně průměrné. Škola se cíleně zaměřuje na posilování čtenářské gramotnosti. Pedagogové, kteří se účastní vzdělávacích akcí zaměřených na rozvoj čtenářství žáků, zavádějí nové metody v této oblasti do praxe. Časté využívání prvků dílen čtení a dalších literárních aktivit formou projektů vede ke zlepšování výsledků v českém jazyce. O zvýšení kvality vzdělávání škola usiluje u všech žáků, jejich nízký počet ve třídách usnadňuje důsledné sledování jejich individuálních výsledků vzdělávání. V uvedeném období byla zákonným zástupcům zadána anketa pro zjištění jejich názorů na školní život, jejíž výsledky prokázaly spokojenost s organizací vzdělávacího procesu. Nejvýše byl hodnocen přístup učitelek a přátelské vztahy mezi žáky.

Dosahované vzdělávací výsledky žáků odpovídají požadovaným výstupům realizovaného ŠVP. Tři čtvrtiny žáků ve školním roce 2018/2019 prospěly s vyznamenáním, ostatní žáci prospěli a z nich pouze dva žáci byli hodnoceni stupněm „dostatečný“ v jednom vyučovacím předmětu. Opatření pro zkvalitnění výsledků vzdělávání žáků jsou vhodně navrhována a realizována, jedná se např. o účinnou individuální podporu nebo pomoc s přípravou na vyučování. Jeden žák 5. ročníku vykonával přijímací zkoušky ke studiu na nižším stupni gymnázia, byl přijat. Úspěšnost, většinou dobrá, při přechodu žáků do 6. ročníku úplných základních škol je ředitelkou sledována formou jejich návštěv ve škole.

Pozitivním zjištěním je skutečnost, že efektivita podpůrných opatření pro žáky se SVP je vysoká. Oba prospěli na konci školního roku 2018/2019 s vyznamenáním. O účinné prevenci rizikového chování žáků svědčí její nulový výskyt. Aktivity zaměřené na tuto oblast jsou realizovány průběžně v rámci výuky formou projektů a besed i v rámci mimoškolních aktivit. Metodička prevence pravidelně konkrétně analyzuje účinnost předchozích aktivit a průběžně aktualizuje nastavený systém.

Chování žáků je velmi dobré. Škola klade značný důraz na dodržování nastavených pravidel chování. Udělená výchovná opatření jsou pouze pozitivní, nejčastěji pochvaly třídních učitelek za dílčí úspěchy žáků v okresních či krajských soutěžích. Sníženým stupněm hodnocení chování nebyl hodnocen žádný žák, rovněž nebylo uloženo žádné výchovné opatření k posílení kázně.

K pozitivní pracovní atmosféře přispívají časté školní i mimoškolní aktivity. Výborných výsledků dosahuje škola také v zájmové oblasti. Žáci dobře reprezentují školu ve výtvarných či recitačních soutěžích.

Výsledky účastníků zájmového vzdělávání ve školní družině jsou ověřovány individuálně vychovatelkami a korespondují se stanovenými cíli příslušného vzdělávacího programu. Účastníci zájmového vzdělávání jsou systematicky podporováni v rozvoji svých zájmů a smysluplně průběžně motivováni, což je zřejmé i z výsledků akcí, které školní družina ve spolupráci se školou pořádá. Zájmové vzdělávání je velmi úzce provázáno s činností ZŠ.

- Další zjištění

Vývoj školy

- navýšení počtu žáků v základní škole a účastníků ve školní družině od předchozí inspekční činnosti,
- kmenová učebna přebudována z prostor pro školní družinu.

Silné stránky

- vstřícné, motivační a esteticky podnětné vzdělávací prostředí, příjemná atmosféra,
- promyšlená výuka s vhodným střídáním metod a forem práce,
- účelná podpora rozvoje čtenářské gramotnosti jako motivačního prvku celého vzdělávacího procesu,
- inspirativní organizace vzdělávání ve školní družině formou zájmových kroužků na vysoké úrovni, umožňující rozvoj dovedností jednotlivých účastníků dle jejich zájmu.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- nedostatky v řízení související s neefektivní kontrolní a hodnotící činností vedení školy, kumulací funkcí a vysokým počtem hodin přímé pedagogické činnosti ředitelky,
- velmi špatný stav budovy školy,
- nízká míra vnější evaluace výsledků vzdělávání.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- zkvalitnit řízení v oblasti kontrolního a evaluačního systému, dodržovat důsledně právní předpisy,
- využívat širší spektrum vnějších evaluačních prostředků pro zjišťování výsledků vzdělávání,
- přijmout opatření pro zlepšení personální situace ve škole,
- spolupracovat se zřizovatelem při přijímání opatření ke zlepšení stavu školní budovy.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 15 dnů přijmout opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e- podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení, aktuální stav

2. Zřizovací listina Základní školy Budiměřice, okres Nymburk, vydaná obcí Budiměřice, účinná od 1. listopadu 2009
3. Jmenovací dekret na pracovní místo ředitelky Základní školy Budiměřice, vydaný obcí Budiměřice, čj. Oú 144/2012, účinný od 1. srpna 2012
4. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání *Duhová škola*, účinný od 1. září 2012, včetně dodatků účinných od 1. září 2016 a 4. září 2017
5. Školní vzdělávací program pro školní družinu *Duhová škola*, účinný od 1. září 2019
6. Personální dokumentace pedagogických pracovníků ve školním roce 2019/2020, ke dni inspekce (doklady o odborné kvalifikaci a dosaženém vzdělání; osvědčení z dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, stanovení přímé pedagogické činnosti pedagogických pracovníků)
7. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků – školní roky 2018/2019 a 2019/2020
8. Organizační struktura ZŠ Budiměřice, účinná od 2. září 2019
9. Školní řád ZŠ, účinný od 2. září 2019
10. Vnitřní řád školní družiny, účinný od 2. září 2019
11. Třídní knihy a přehledy výchovně vzdělávací práce - školní roky 2018/2019 a 2019/2020 ke dni inspekce
12. Výsledky pololetních prověrek zadávaných učiteli – školní roky 2018/2019 a 2019/2020 -výběr
13. Záznamy z pedagogické rady - školní roky 2018/2019 a 2019/2020 ke dni inspekce
14. Školní matrika ZŠ, ŠD - aktuální stav ke dni inspekce
15. Rozvrhy vyučovacích hodin tříd a rozpis přímé pedagogické činnosti pedagogických pracovníků - školní roky 2018/2019 a 2019/2020
16. Plán hospitační a kontrolní činnosti - školní rok 2019/2020, dokumentace z kontrolní, hospitační a evaluační činnosti ZŠ - školní roky 2018/2019 a 2019/2020 ke dni inspekce
17. Dokumentace výchovného poradenství a prevence rizikového chování – školní roky 2018/2019 a 2019/2020 ke dni inspekce
18. Výroční zpráva o činnosti školy - 2018/2019
19. Prezenční listiny ze schůzek zákonných zástupců - školní roky 2018/2019 a 2019/2020
20. Rozhodnutí ředitelky školy (Doklady o přijímání žáků k základnímu vzdělávání a zájmovému vzdělávání, o odkladu povinné školní docházky, o individuálním vzdělávání) - školní rok 2019/2020
21. Webové stránky školy <http://www.zs-budimerice>
22. Inspekční zpráva, čj. ČŠIS- 415/14-S
23. Zápis z jednání s ředitelkou ze 17. února 2020
24. Kniha úrazů ZŠ - školní roky 2018/2019 a 2019/2020 ke dni inspekce
25. Revizní zpráva sportovních potřeb, tělovýchovného náradí a zařízení dětských hřišť z 31. října 2019
26. Účetní závěrka k 31. prosinci 2018 a 2019

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.s@csic.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Dana Šilhánová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Dana Šilhánová, v.r.

Bc. Dana Nulíčková, kontrolní pracovnice

Mgr. Dana Nulíčková, v.r.

V Praze 27. února 2020

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Monika Nepimachová,
ředitelka školy

Mgr. Monika Nepimachová, v.r.

V Budiměřicích 3. března 2020